

10.82322/jwsf.2025.402-1945

«زن و مطالعات خانواده»

سال هجدهم، شماره شصت و هشتم، تابستان ۱۴۰۴

ص ص: ۱۵۲-۱۳۸

تاریخ دریافت: ۱۴۰۲/۱۱/۱۷ تاریخ پذیرش: ۱۴۰۳/۰۵/۲۱

نقش ابعاد صمیمیت زناشویی در پیش‌بینی گرایش به خیانت سایبری زوجین شهر

تبریز

ناهید کبودی^۱ رضا عبدی^۲

چکیده

خیانت به عنوان یکی از آسیب‌های تکان‌دهنده است که می‌تواند در فضای واقعی و مجازی رخ دهد. هدف پژوهش حاضر بررسی و شناسایی عوامل ذی‌نقش در رخداد پدیده خیانت سایبری می‌باشد. طرح این پژوهش توصیفی و از نوع همبستگی می‌باشد. جامعه آماری این پژوهش شامل کلیه کاربران اینترنتی متأهل ساکن شهر تبریز عضو در کانال‌ها و گروه‌ها و چت روم‌های داخلی شبکه‌های اجتماعی بود. از بین این کاربران، به تعداد ۳۵۴ نفر به روش نمونه‌گیری در دسترس انتخاب شد. به منظور گردآوری داده‌ها در این مطالعه از پرسشنامه صمیمیت زناشویی باگاروزی و خیانت سایبری به عنوان ابزار پژوهش استفاده شد. سوال‌های پژوهش به روش رگرسیون چندگانه و با نرم افزار SPSS ویرایش ۲۳ مورد تحلیل قرار گرفتند. نتیجه تحلیل رگرسیون نیز حاکی از پیش‌بینی خیانت سایبری با مولفه‌ی صمیمیت بدنی و صمیمیت جنسی بود اما دیگر مولفه‌های صمیمیت زناشویی در این رابطه نتوانست خیانت سایبری را پیش‌بینی کند ($P < 0/05$). بنابراین می‌توان نتیجه گرفت که صمیمیت بدنی و صمیمیت جنسی از عوامل پیش‌بینی کننده خیانت سایبری محسوب می‌شوند؛ به عبارتی هر چقدر میزان صمیمیت کمتر باشد قدرت پیش‌بینی خیانت سایبری افزایش می‌یابد.

کلیدواژه‌ها: صمیمیت زناشویی، خیانت سایبری، زوجین متأهل

^۱. دانش آموخته کارشناسی ارشد، گروه روان‌شناسی بالینی

^۲. دانشیار، گروه روانشناسی، دانشکده علوم تربیتی و روان‌شناسی، دانشگاه شهید مدنی آذربایجان، تبریز، ایران (نویسنده مسئول).

r.abdi@azaruniv.ac.ir

مقدمه

خیانت سایبری^۱ مشکلی است که در بیست سال اخیر به یک موضوع رایج تبدیل شده و محققان هنوز نتوانسته اند در مورد ابعاد آن به توافق برسند. با توجه به میزان رابطه عاشقانه و استفاده همزمان از برنامه‌های دوستیابی آنلاین، میزان شیوع خیانت سایبری در مطالعات مختلف بین ۱۵ تا ۴۰ درصد گزارش شده است (الکسوپولوس^۲ و همکاران، ۲۰۲۰؛ بوتن^۳ و همکاران، ۲۰۱۸). گرونتودت^۴ و همکاران (۲۰۲۰) معتقدند که تصور روابط عاشقانه و متعهدانه عاری از هرگونه تخلف، سخت است. علیرغم بهترین نیت در روابط زوجین، زیر پا گذاشتن قوانین و وعده‌ها تا حد زیادی در روابط طولانی مدت اجتناب ناپذیر است. در حالی که برخی از تخلفات ممکن است بی اهمیت باشند و به راحتی قابل بخشش و فراموش شوند، مواردی که شامل خیانت هستند ممکن است تأثیرات قابل توجهی بر رابطه داشته باشند. به نظر می‌رسد که هر شکلی از خیانت از طرف هر یک از زوجین ممکن است پتانسیل ایجاد جدایی را داشته باشد (بندیکسن^۵ و همکاران، ۲۰۱۸).

در واقع، تحقیقات در ۱۶۰ فرهنگ نشان داد که خیانت همسر شایع ترین دلیل جدایی است (گرونتودت و همکاران، ۲۰۲۰). خیانت نه تنها ممکن است تأثیر مخربی بر رابطه داشته باشد، بلکه ممکن است منجر به جدایی یا طلاق شود، و حتی ممکن است بر سلامت کلی زوجین تأثیر منفی بگذارد و منجر به افزایش علائم افسردگی و کاهش عزت نفس شود (بوزویان و اشمیدبرگ^۶، ۲۰۲۳). در مطالعه ویتی^۷ در سال ۲۰۰۳، یکی از مطالعات پیشگام در مورد خیانت سایبری، شرکت کنندگان خیانت آنلاین را در سه دسته اساسی خیانت جنسی آنلاین، خیانت عاطفی آنلاین و مصرف پورنوگرافی گزارش کردند. در مطالعه دیگری، تعامل عاشقانه یا جنسی در اینترنت، که حداقل یکی از زوجین آن را نمی‌پذیرد و یا آن را خلاف قوانین رابطه متعهدانه می‌داند، به عنوان خیانت سایبری تعریف شده است (هرتلین و پیرسی، ۲۰۰۸). در کل، خیانت آنلاین در تحقیقات تحت عنوان‌های خیانت جنسی آنلاین، تبادل عکس‌های جنسی، قرار آنلاین و مصرف پورنوگرافی تعریف شده است (کایا و شاکیراوغلو^۸، ۲۰۲۳). خیانت می‌تواند تأثیر مخربی بر روابط صمیمانه داشته باشد و منجر به پریشانی رابطه و کاهش کیفیت روابط و حتی به جدایی و طلاق شود (بوزویان و اشمیدبرگ^۹، ۲۰۲۳). به نظر می‌رسد عوامل متعددی در این خصوص نقش داشته باشند، ولی از بین این

1. Online infidelity

2. Alexopoulos

3. Botnen

4. Grøntvedt

5. Bendixen

6. Bozoyan & Schmiedeberg

7. Whitty

8. Kaya & Şakiroğlu

9. Bozoyan & Schmiedeberg

عوامل نقش صمیمیت زناشویی^۱ و ابعاد آن برجسته است (تیسانگ^۲ و همکاران، ۲۰۲۰؛ ریجاس^۳، ۲۰۱۹). صمیمیت به برقراری یک رابطه عمیق بین فردی اشاره دارد (لی^۴ و همکاران، ۲۰۲۱). این یک احساس ضروری برای زوج‌ها، که کوچکترین واحد یک خانواده هستند، به شمار می‌رود (وارینگ^۵ و همکاران، ۱۹۸۰). فقدان صمیمیت در ازدواج باعث ناسازگاری روانی اجتماعی، افسردگی و اختلالات عاطفی می‌شود. علاوه بر این، میزان صمیمیت زناشویی ممکن است بسته به سطح استرس در روابط همسری متفاوت باشد (لیزر-ماریا و نیکوترا^۶، ۲۰۱۹). به ویژه، صمیمیت کم زناشویی باعث سردرگمی عاطفی می‌شود. طبق بررسی باگاروزی^۷ (۲۰۱۴) صمیمیت هشت بعد دارد و شامل: صمیمیت فیزیکی یا شیفنگی از طریق اطلاعاتی که شما از طریق مشاهده، نحوه تفکر، صحبت کردن، نگاه کردن و تعامل فرد به وجود می‌آید. صمیمیت زیباشناختی به علایق مشترک بین دو فرد در موسیقی، لباس، غذا، هنر و بسیاری از زمینه‌های دیگر اشاره دارد. صمیمیت تفریحی به میزان زمانی اشاره دارد که فرد با آن وقت می‌گذراند، بازی می‌کند، سینما می‌رود یا خرید می‌کند. صمیمیت عقلانی اولین آزمون واقعی یک رابطه است و در آن ابتدا شروع به اعتماد به شریک زندگی خود به صورت عمیق می‌کند؛ اینجا شرایطی به وجود می‌آید که امیدها، ترس‌ها، نظرات و باورهای خود را بدون ترس از تمسخر یا تنبیه به اشتراک می‌گذارد. در صمیمیت معنوی رابطه معنا و مفهومی پیدا می‌کند؛ در واقع در این نوع صمیمیت جایی است که من و شما تبدیل به ما می‌شود. در صمیمیت عاطفی فرد احساس راحتی می‌کند و خود را بدون ترس از عواقب گفتار و رفتار به اشتراک می‌گذارد. صمیمیت جنسی که اغلب به عنوان صمیمیت واقعی اشتباه گرفته می‌شود، دستاورد طبیعی یک زوج است که شش مرحله اول را با موفقیت پشت سر گذاشته است. صمیمیت جنسی شامل طیف کاملی از ادراک حسی از جمله لمس، نگاه، ابراز محبت (تبادل هدایا و محبت‌ها برای رویدادها)، ارتباطات، نظرات و البته آمیزش و ارگاسم است. و مرحله آخر صمیمیت، صمیمیت روانشناختی یا عشق بی‌قید و شرط است؛ این هدف نهایی است و شبیه به خودشکوفایی سلسله مراتب نیازهای مزلو است (باگاروزی، ۲۰۱۴؛ لوئیس^۸، ۲۰۱۰).

صمیمیت بالای زناشویی عامل مثبتی است که می‌تواند ثبات عاطفی را در هر دو طرف افزایش دهد و به عنوان یک محافظ در برابر استرس و ناسازگاری در رابطه آنها عمل کند (باگاروزی، ۲۰۱۳). در خصوص

¹. marital Intimacy

². Tseng

³. Regas

⁴. Lee

⁵. Waring

⁶. Laser-Maira & Nicotera

⁷. Bagarozzi

⁸. Lewis

روابط صمیمانه یا عدم صمیمیت زناشویی نظریه پذیرش-رد/کنترل بین فردی (تئوری IPAR)^۱ که یک نظریه مبتنی بر شواهد در مورد اجتماعی شدن و توسعه روابط است و توسط رونر (۲۰۱۶) عنوان شده است؛ این نظریه عنوان می کند پذیرش با گرمی که شخص از طرف شریک صمیمی خود از طریق کلامی یا غیرکلامی دریافت می کند منجر به بهبود روابط و افزایش صمیمیت می شود در حالی که کنار گذاشتن قابل توجه صمیمیت، محبت، مراقبت و حمایت باعث نگرانی فرد از شریک صمیمی خود می شود و با کنترل شریک صمیمی خود باعث بروز محدودیت و ناراحتی هایی برای همسرش می شود (رونر، ۲۰۱۶). افرادی که طرد شریک صمیمی را تجربه کرده اند، تصور می کنند که ارزش عشق ندارند و به دلیل اختلال در عزت نفس و تفسیر نادرست از اعمال وی به شیوه ای منفی، رضایت آنها از روابط نزدیکشان کاهش می یابد (رونر، ۲۰۰۵). در مقابل، پذیرش شریک به صورت عاشقانه و صمیمی با سازگاری روانشناختی بهتری همراه است و عزت نفس و کفایت خود، پاسخگویی عاطفی، جهان بینی مثبت، پرخاشگری/خصوصیت کمتر، ثبات عاطفی بالاتر و استقلال سالم به ارمغان می آورد (ایادین و سامر، ۲۰۲۳).

دربندی، احدی و خلعتبری (۲۰۲۴) طی تحقیقی گزارش کردند صمیمیت زناشویی و تمایل به طلاق در زوج های درگیر خیانت رابطه منفی وجود دارد. روکاخ و چان (۲۰۲۳)^۴ در تحقیقی مروری با عنوان عشق و خیانت، گزارش کردند عشق معمولاً منبع لذت و رضایت از زندگی است. با این حال، همانطور که این بررسی اشاره می کند، خیانت می تواند باعث استرس، پریشانی روانی و حتی در برخی شرایط آسیب زا شود و می تواند یک رابطه صمیمانه و عاشقانه را به حد نابودی برساند. وروبوسکا-اسکرزک (۲۰۲۳)^۵ در تحقیقی با محوریت عشق و صمیمیت و خیانت زناشویی در جامعه مدرن نشان داد الگوی جدید عشق و صمیمیت که مبتنی بر نوع رابطه لذت گرا است، در هر مرحله از ساختن و حفظ رابطه اعمال می شود. خیانت به خودی خود دارای نشانه های لذت گرایی است، زیرا معمولاً با میل جنسی یکی می شود و با عدم ارضای آن توضیح داده می شود. این بررسی نشان داد وضعیت ذهنی پاسخ دهندگان جوان معاصر در انگیزه های احساسی خیانت منعکس می شود که پایه های اساسی و فرهنگی وفاداری را متزلزل می کند. این عناصر در سازگاری روانی فرد به تنظیم هیجانات، سرمایه گذاری در روابط مبتنی بر در دسترس بودن عاطفی و فیزیکی، اعتماد به خود و دیگران، حفظ امید، حل تعارضات، مدیریت موقعیت های منفی زناشویی و حفظ پیوندهای صمیمی کمک می کند. همه اینها می تواند اجزای ضروری یک رابطه زناشویی نزدیک

^۱. Interpersonal Acceptance-Rejection/Control Theory (IPARTheory)

^۲. Rohner

^۳. İyiyaydın & Sümer

^۴. Rokach & Chan

^۵. Wróblewska-Skrzek

و رضایت بخش یا سازگاری بهتر در ازدواج باشد. لذا با توجه به این مفاهیم پژوهش حاضر به دنبال بررسی این مساله می‌باشد که آیا ابعاد صمیمیت زناشویی در گرایش زوجین به خیانت سایبری نقش دارد؟

روش

پژوهش حاضر توصیفی و از نوع همبستگی بود. جامعه آماری این پژوهش شامل کلیه کاربران اینترنتی متأهل ساکن شهر تبریز که در کانال‌ها و گروه‌ها و چت روم‌های داخلی شبکه‌های اجتماعی عضویت داشتند. نمونه آماری پژوهش به تعداد ۳۸۴ نفر از بین این کاربران به روش نمونه‌گیری در دسترس انتخاب شد. تاباچنیک و فیدل (۲۰۰۱) برای محاسبه حجم نمونه مورد نیاز برای انجام رگرسیون چندگانه فرمولی را به صورت $m + 50 < N$ ارائه داده‌اند که در آن حجم نمونه و m تعداد متغیرهای پیش‌بین می‌باشند (به نقل از پالانت، ۱۳۸۹). در پژوهش حاضر و برای بررسی سؤالات پژوهشی تعداد متغیرهای پیش‌بین ۸ متغیر بود که با جای‌گذاری در این فرمول حجم نمونه‌ای برابر با ۱۱۴ به دست می‌آید. درواقع حجم نمونه برای تحلیل این سؤال باید بزرگ‌تر از ۱۱۴ باشد. لذا به منظور کاهش خطا و افزایش توان تعمیم یافته‌ها و همچنین با در نظر گرفتن پرسشنامه‌های مخدوش حجم نمونه ۳۸۴ نفری در نظر گرفته شد که از این تعداد ۳۵۴ پرسشنامه سالم وارد فرایند پژوهش شد؛ بنابراین تعداد نمونه آماری برابر ۳۵۴ نفر بودند که به روش در دسترس در فضای اینترنتی انتخاب شدند.

با توجه به اجرای پرسشنامه‌ها در فضای مجازی مراحل کار به این گونه بود که پس از بارگذاری پرسشنامه‌ها در اینترنت ضمن اطلاع رسانی و اعلام شرایط آزمودنی‌ها لینک مربوط به پرسشنامه‌ها در اختیار آزمودنی‌ها قرار گرفت تا افراد علاقمند اقدام به تکمیل آن‌ها در بستر وب اقدام نمایند ضمناً همانند سایر پژوهش‌ها بنابه ملاحظات اخلاق پژوهشی در مورد روش اجرا، داوطلبانه و آگاهانه بودن شرکت در پژوهش و محرمانه ماندن اطلاعات آزمودنی‌ها توضیحات لازم ارائه شد و بعد از جلب رضایت و اعتماد آزمودنی‌ها ابزارهای پژوهش جهت تکمیل در اختیار شرکت‌کنندگان در پژوهش قرار گرفت. در نهایت بعد از اجرای پژوهش، پرسشنامه‌ها نمره‌گذاری و داده‌ها مورد تجزیه و تحلیل قرار گرفت.

ابزارهای پژوهش:

۱) پرسشنامه صمیمیت زناشویی باگاروزی: این پرسشنامه توسط باگاروزی (۲۰۰۱) تهیه و تنظیم شده است. پرسشنامه شامل ۴۱ آیتم است و صمیمیت را در هشت بعد ۱- عاطفی، ۲- روانشناختی، ۳- عقلانی ۴- جنسی، ۵- فیزیکی، ۶- معنوی، ۷- زیباشناختی، ۸- تفریحی- اجتماعی در بر می‌گیرد ارزیابی می‌کند. آزمودنی‌ها پاسخ‌های خود را بر اساس یک مقیاس لیکرت ۱۰ درجه‌ای از ۱ تا ۱۰ درجه‌بندی می‌کنند. در

پژوهش حاضر با توجه به اهداف پژوهش پنج بعد (عاطفی، روانشناختی، عقلانی، جنسی و بدنی) از این ابعاد یعنی ۲۵ آیتم نخست پرسشنامه مورد بررسی قرار گرفته است. در ایران اعتمادی (۱۳۸۴)، پایایی کل این پرسشنامه را ۰/۹۴ و روایی همزمان را ۰/۵۸ بدست آورد. اعتمادی (۱۳۸۴) برای تعیین روایی محتوایی، پرسشنامه را در اختیار ۱۵ استاد مشاوره و ۱۵ زن و شوهر قرار داد و روایی محتوایی آن تأیید شد. علاوه بر این، خمسه و حسینیان (۱۳۸۶) در مطالعه ای پایایی هر بعد صمیمیت را با روش آزمون-بازآزمون محاسبه نمودند که برای صمیمیت عاطفی، روانشناختی، عقلانی، جنسی، فیزیکی، معنوی، زیباشناختی و اجتماعی - تفریحی به ترتیب ۰/۸۹، ۰/۸۲، ۰/۸۱، ۰/۹۱، ۰/۸، ۰/۶۵، ۰/۷۶، و ۰/۵۱ بدست آمد و حاکی از پایایی قابل قبول این مقیاس می‌باشد.

۲) پرسشنامه خیانت سایبری^۱ (IIQ): این مقیاس دو آیتمی که اولین بار توسط فرون و لوسیر (۲۰۱۲) به نقل از فرون، لوسیر و سابورین، (۲۰۱۳) به منظور سنجش میزان خیانت در فضای اینترنتی یا سایبری زوجین مورد استفاده قرار گرفت که آیتم اول برای ارزیابی خیانت سایبری هیجانی و آیتم دوم برای خیانت سایبری جنسی و در نسخه بعدی آن توسط فرون، لوسیر، سابورین و براسارد (۲۰۱۷) آیتم سوم را برای مشخص کردن نحوه انجام این خیانت‌ها اضافه نمودند که در پژوهش حاضر نسخه دو آیتمی فرون و لوسیر (۲۰۱۲) در لیکرت ۷ درجه‌ای یعنی ۱ (کاملاً مخالفم) تا ۷ (کاملاً موافقم) مورد استفاده قرار گرفت. سولاتی که خیانت سایبری را اندازه می‌گیرند شامل مواردی هستند که در ادامه می‌آیند: ۱) آیا تا به حال با کسی غیر از شریک جنسی خود در اینترنت درگیر روابط عاطفی شده اید در حالی که در یک رابطه زن و شوهری پایدار بوده اید؟ (مثلاً رفتار اغواگرانه ای داشتید، ابراز یا احساس عشق کرده اید) و ۲) آیا تا به حال با کسی غیر از شریک جنسی خود در اینترنت تبادل جنسی داشته اید، در حالی که در یک رابطه زن و شوهری پایدار بوده اید؟ (به عنوان مثال، تماشای کسی که خود را تحریک جنسی می‌کند. ضریب همسانی درونی این ابزار به روش کودر ریچاردسون توسط فرون و همکاران (۲۰۱۷) به میزان ۰/۵۶ گزارش شده است. این ابزار نخستین بار در پژوهش حاضر مراحل ترجمه و انطباق و بررسی ویژگی‌های روان‌سنجی آن مورد بررسی قرار گرفت و اعتبار صوری و محتوایی آیتم‌های در سطح مطلوب و پایایی یا ضریب همسانی درونی آن به روش کودر ریچاردسون ۰/۷۹ گزارش گردید.

تجزیه و تحلیل آماری این پژوهش شامل دو بخش توصیفی و استنباطی بود. بخش توصیفی، شامل شاخص‌های توصیفی مانند فراوانی، درصد، میانگین و انحراف استاندارد بود. جهت تحلیل سؤال پژوهش

^۱. Internet Infidelity Questionnaire (IIQ)

از روش‌های آماری رگرسیون چندگانه استفاده شد که این تحلیل از طریق نسخه ۲۳ نرم افزار SPSS صورت گرفت.

یافته ها

بررسی ها نشان داد میانگین و انحراف معیار سن تعداد ۳۵۴ نفر شرکت‌کننده تحقیق $31/04 \pm 8/69$ می-باشد. همچنین بر حسب جنسیت، ۱۷۹ نفر (۵۰/۶ درصد) مرد و ۱۷۵ نفر (۴۹/۴ درصد) زن بودند. از نظر سطح تحصیلات افراد شرکت‌کننده، ۶۶ نفر (۲۹/۵ درصد) ابتدایی و سیکل، ۱۲۷ نفر (۳۵/۹ درصد) دیپلم و ۱۲۲ نفر (۳۴/۵ درصد) دارای تحصیلات دانشگاهی بودند.

جدول ۱: شاخص‌های مرکزی میانگین و انحراف معیار و ماتریس همبستگی بین خیانت سایبری و

متغیرها	میان گین	انحراف معیار	۱	۲	۳	۴	۵	۶	۷	۸	۹
۱. صمیمیت زناشویی	۱/۶۵ ۵۴	۲۹/۵۳	۱								
۲. صمیمیت عاطفی	۳/۷۲ ۰	۷/۸۶	۷۸۰**	۱							
۳. صمیمیت روانی	۲/۴۹ ۹	۸/۶۷	۷۸۳**	۵۷۶**	۱						
۴. صمیمیت عقلانی	۲/۵۹ ۹	۷/۴۷	۷۱۹**	۴۲۸**	۴۷۴**	۱					
۵. صمیمیت جنسی	۳/۵۴ ۰	۸/۳۲	۶۹۶**	۴۷۷**	۲۷۷**	۴۷**	۱				
۶. صمیمیت بدنی	۳/۳۰ ۴	۸/۷۶	۶۲۱**	۳۴۲**	۳۷۳**	۲۷**	۱۹**	۱			
۷. خیانت سایبری عاطفی	۲/۵۹	۱/۸۷	۱۲۴*	۰/۹۲	۰/۹۳	۰/۷۹	۰/۳۶	۲۱۰**	۱		
۸. خیانت سایبری جنسی	۲/۱۴	۱/۵۱	۰/۱۰۱	۰/۱۰۷*	۰/۰۷۹	۰/۰۲۰	۰/۰۱۱	۱۶۰**	۵۱۷**	۱	
۹. خیانت سایبری	۳/۳۶	۱/۴۷	۱۳۰*	۰/۱۱۳*	۰/۱۰۰	۰/۰۶۰	۰/۰۲۸	۲۱۵**	۸۹۸**	۸۴۰**	۱

صمیمیت زناشویی
** p<0/01 * p<0/05

جدول شماره ۱ میانگین و انحراف معیار متغیرهای پژوهشی را نشان می‌دهد. طبق نتایج فوق، در بین مؤلفه‌های خیانت سایبری، میانگین و انحراف معیار خیانت عاطفی $1/87 \pm 2/59$ ، میانگین و انحراف معیار خیانت جنسی $1/51 \pm 2/14$ می‌باشد. در بین مؤلفه‌های صمیمیت زناشویی، میانگین و انحراف معیار صمیمیت عاطفی $7/86 \pm 30/72$ ، میانگین و انحراف معیار صمیمیت روانی $8/67 \pm 29/49$ و میانگین و انحراف معیار صمیمیت عقلانی $7/47 \pm 29/59$ ، میانگین و انحراف معیار صمیمیت جنسی $8/32 \pm 30/54$ ، میانگین و انحراف معیار صمیمیت بدنی $8/76 \pm 34/30$ می‌باشد همچنین میانگین و انحراف معیار صمیمیت زناشویی $154/65$ و $29/53$ بدست آمد. از بین مؤلفه‌های صمیمیت زناشویی، صمیمیت بدنی ($34/30$) و صمیمیت روانی ($29/49$) به ترتیب دارای بالاترین و پایین‌ترین میزان میانگین برخوردار بودند. قبل از پرداختن به بررسی سؤال پژوهشی پیش‌فرض‌های لازم برای اجرای روش رگرسیون چندگانه همزمان مورد بررسی قرار گرفت. نتایج نشان داد فرض چند هم خطی (مقادیر تولرانس بیشتر از $0/1$ و شاخص VIF کمتر از 5)، استقلال خطا (عدد $1/92$) و فرض نرمال بودن (آزمون کولموگروف-اسمیرنف بزرگتر از $0/05$) در سطح مطلوبی قرار داشت.

در ادامه نتایج حاصل از رگرسیون چندگانه نوع همزمان در جداول شماره ۲ و ۳ ارائه شده است.

جدول ۲. نتایج ضرایب رگرسیون پیش‌بینی خیانت سایبری براساس صمیمیت زناشویی

متغیر پیش‌بین	ضرایب استاندارد نشده		ضرایب استاندارد شده		t	سطح معنی‌داری
	B	خطای معیار	Beta (بتا)			
مقدار ثابت	7/06	0/843			8/379	0/001
صمیمیت عاطفی	-0/033	0/026	-0/089		1/288	0/199
صمیمیت روانی	-0/003	0/023	-0/010		-0/146	0/884
صمیمیت عقلانی	-0/009	0/025	-0/022		-0/347	0/729
صمیمیت جنسی	-0/044	0/022	-0/124		-1/967	0/048
صمیمیت بدنی	-0/067	0/019	-0/199		-0/348	0/001

جدول شماره ۲ نتایج ضرایب رگرسیون پیش‌بینی خیانت سایبری براساس صمیمیت زناشویی را نشان می‌دهد. طبق جدول فوق از بین مؤلفه‌های صمیمیت زناشویی، صمیمیت بدنی و صمیمیت جنسی با ضرایب رگرسیونی $0/124$ و $0/199$ به ترتیب از کمترین به بیشترین در پیش‌بینی خیانت سایبری نقش معنی‌داری دارند ($p < 0/05$).

جدول ۳. خلاصه مدل پیش‌بینی خیانت سایبری براساس صمیمیت زناشویی

مدل	مجموع مجذورات	ضریب همبستگی چندگانه	مجذور ضریب همبستگی چندگانه	df	میانگین مجذورات	F	سطح معنی داری
۱ رگرسیون	۱۸۰/۳۵۷	۰/۲۴۲	۰/۰۵۹	۵	۳۶/۰۷۱	۴/۳۳۱	۰/۰۰۱
باقیمانده	۲۸۹۸/۵۱۳			۳۴۸	۸/۳۲۹		
کل	۳۰۷۸/۸۷۰			۳۵۳			

نتایج جدول شماره ۳، خلاصه مدل پیش‌بینی خیانت سایبری براساس صمیمیت زناشویی را نشان می‌دهد. طبق نتایج فوق، مقدار آماره F که برابر ۴/۳۳۱ بدست آمده است برای بررسی تاثیر صمیمیت زناشویی در پیش‌بینی خیانت سایبری در سطح $p < ۰/۰۱$ معنادار است. طبق مدل ۱ و با توجه به آماره R^2 (ضریب تعیین)، ۵/۹ درصد از واریانس خیانت سایبری توسط صمیمیت زناشویی (در مولفه‌های صمیمیت بدنی و صمیمیت جنسی) تبیین می‌شود. چنین یافته‌ای حاکی از این است که افرادی که در متغیر صمیمیت بدنی و صمیمیت جنسی نمرات پایینی بگیرند، بیشتر احتمال دارد که درگیر خیانت سایبری گردند.

بحث و نتیجه‌گیری

این پژوهش با هدف نقش ابعاد صمیمیت زناشویی در گرایش به خیانت اینترنتی در زوجین شهر تبریز انجام گرفت. در این راستا نتایج نشان داد که سهم قابل توجهی از خیانت سایبری توسط صمیمیت زناشویی (در مولفه‌های صمیمیت بدنی و صمیمیت جنسی) تبیین شد. در واقع افرادی که از لحاظ صمیمیت بدنی و صمیمیت جنسی نمرات پایینی را گزارش کرده بودند، گرایش بیشتری به خیانت سایبری داشتند. همسو با نتایج پژوهش حاضر، یافته‌های تیسانگ و همکاران (۲۰۲۰)، روکاچ و فیلیبرت-لیگنیرس (۲۰۱۵)، ریجاس (۲۰۱۹) و بختیاری و همکاران (۲۰۲۱) نیز نشان دادند که صمیمیت زناشویی با خیانت (سایبری و در فضای واقعی) رابطه معنی داری دارند.

با در نظر گرفتن تفاوت‌ها در افراد، می‌توان درک کرد که چگونه یک زن وشوهری که نیاز کلی‌شان به صمیمیت از نظر شدت نیاز مشابه است، هنوز ممکن است از در میان گذاشتن تجربه صمیمیت در رابطه‌ی شان ناراضی باشند (باگاروزی، ۲۰۰۱). همچنین اگر افراد نتوانند این نیاز به صمیمیت را در رابطه جاری ارضاء کنند در مقایسه با افرادی که این نیاز را در ارتباط فعلی خود ارضاء می‌کنند، احتمال بیشتری می‌رود که روابطشان را ترک نمایند. بنابراین اگر این نیاز به صمیمیت در زوج‌ها ارضاء نشود، احتمال بیشتری برای پایان دادن به روابط جاری وجود دارد (ریجاس، ۲۰۱۹).

از طرفی دیگر برخی از روابط بین فردی در اینترنت، برخی از مشکلات به طور مستقیم از روابط آنلاین شکل می‌گیرد که از آن جمله این که زمان با هم بودن زوجین کاهش می‌یابد، که می‌تواند به طور خاص مشکل ساز باشد زیرا یک عامل اصلی خیانت، کاهش زمان مشترک بین همسران و بودن با فرد دیگری خارج از رابطه زناشویی است. کوپر و همکاران (۲۰۰۰) نشان می‌دهند که روابطی که به صورت آنلاین منجر به تعویق انداختن رابطه با همسر می‌تواند بر برخی از زمینه‌های روابط زن و شوهر، از حل تعارض تا حمایت عاطفی و صمیمیت تأثیر بگذارد (هرتلین و پرسی، ۲۰۰۶). بنابراین خیانت سایبری اعم از عاطفی یا جنسی می‌تواند موجب اختلافات زناشویی، جدائی و حتی طلاق در میان زوجین و خانواده‌ها گردد.

هنالین و هریس (۲۰۰۶) دریافتند که از سه طریق اصلی نیز نکات منفی مربوط به تکنولوژی و زوج‌ها وجود دارد. اول، آنها کشف کردند که ارتباط از طریق فناوری می‌تواند مشکلاتی را در تفسیر دقیق قصد واقعی پیام ایجاد کند. بدیهی است که چنین سوء تفاهماتی می‌تواند الگوهای ارتباطی زوجین را چه در فضای آنلاین و چه آفلاین مختل کند. دوم، شرکت کنندگانی که به طور مداوم از طریق تلفن یا رایانه به اینترنت متصل هستند، درجات بیشتری از احساس "خفه شدن" توسط شرکای خود گزارش کردند. سوم، شرکت کنندگان گزارش دادند که کسانی که بیش از حد درگیر فعالیت‌های آنلاین می‌شوند، ممکن است از مسئولیت‌های خانگی یا حفظ رابطه خود غافل شوند.

محققان بر این باورند که اینترنت می‌تواند از راه‌های دیگری به مشکلات کمک کند. باراک و فیشر (۲۰۰۲) بر این باورند که روابط سکس سایبری به یک عامل اصلی در بدتر شدن روابط زناشویی و در نتیجه باعث ناراحتی و طلاق در رابطه خواهد شد. این ادعا بازتاب نتایج کار اشنایدر (۲۰۰۳) است که بررسی کرد که چگونه افراد (عمدتاً زنان) تحت تأثیر استفاده از سکس سایبری شریک زندگی خود قرار گرفتند. او دریافت که سکس سایبری علاوه بر مشکلاتی که برای رابطه ایجاد می‌کند، عامل اصلی جدایی یا طلاق است، از جمله: کاهش میل به رابطه جنسی، مقایسه منفی خود با شریک آنلاین و احساس خیانت. به همین ترتیب فیلیمون (۲۰۲۰) چهار مورد صمیمیت سایبری (ناشناس بودن، مقرون به صرفه بودن، دسترسی، نزدیکی آنلاین) را در خصوص خیانت سایبری گزارش کرد و معتقد بود که هر یکی از این عوامل دسترسی و گرایش به خیانت سایبری را تا حدودی برای افراد تسهیل می‌کند.

سلترمن و همکاران (۲۰۲۱)، هشت متغیر مختلف را در ارتباط با انگیزه خیانت شناسایی کردند؛ این موارد شامل مواردی مانند احساس عصبانیت از رفتار شریک زندگی؛ تمایل به رابطه جنسی بیشتر از آنچه در رابطه اولیه وجود دارد، خواهان صمیمیت و عشق بیشتر از آنچه در دسترس آنهاست، تعهد کم به رابطه، خواستار استقلال بیشتر، قضاوت مبهم به دلیل عوامل موقعیتی، مانند استرس، احساس بدرفتاری یا نادیده گرفته شدن و تمایل به تعداد بیشتری از شرکای جنسی بود. مطابق با مدل کمبود خیانت در رابطه، سلترمن و همکاران (۲۰۲۱) دریافتند که انگیزه‌های مربوط به فقدان صمیمیت و بی‌توجهی، میزان عشق و علاقه

گزارش شده زوجین را پیش‌بینی می‌کند به عبارتی آنها عقیده داشتند که وقتی افراد در روابط اولیه خود کمبودهای عاطفی و صمیمیت کم را احساس می‌کنند، ممکن است به دنبال کیفیت عمیق‌تری از ارتباط عاشقانه باشند که شامل ارتباط با دیگران هم در فضای سایبری و هم حضوری بیشتر برای جبران صمیمیت ناکافی تجربه شده با شرکای اصلی باشد.

همسو با این ادعا گونزالز-ریورا و همکاران (۲۰۱۹) نشان دادند که وقتی رضایت و صمیمیت از رابطه قطع شود، فرد شروع به تجربه احساسات و عواطف مخالف با شریک خود می‌کند و به نوعی دوسوگرایی در رابطه ایجاد می‌شود؛ یعنی عدم اطمینان در مورد حفظ یا ترک رابطه. این احساسات دوسوگرا نقش مهمی در اعمال رفتارهای مرتبط با خیانت در شبکه‌های اجتماعی ایفا می‌کند. این یافته با نتایج مک دانیل و همکاران (۲۰۱۷) مطابقت دارد، که دریافتند رضایت کم در رابطه و سطح دوسوگرایی بالا به طور قابل توجهی با رفتارهای خیانت از طریق شبکه‌های اجتماعی مرتبط است. گونزالز-ریورا و همکاران (۲۰۱۹) در تحقیقی نشان دادند زنانی که رفتارهای مرتبط با خیانت را در شبکه‌های اجتماعی انجام می‌دهند، رضایت جنسی کمتر، صمیمیت عاطفی کمتر، رضایت کمتری از رابطه و دوسوگرایی بیشتر را نشان دادند.

با توجه به نتایج بدست آمده مبنی بر اینکه افرادی که در زندگی زناشویی روابط صمیمی ضعیف‌تری تجربه می‌کنند بیشتر در معرض خطر خیانت زناشویی قرار می‌گیرند، پیشنهاد می‌شود این عوامل خطر در زوجین شناسایی و در راستای آن برنامه‌های آموزشی و مهارتی برای زوجین طراحی گردد. برای زوجین کارگاه‌های آموزشی در راستای شناسایی آسیب‌های شبکه‌های اجتماعی برگزار گردد که می‌تواند روابط زوجین را تحت تأثیر قرار دهد. همچنین پیشنهاد می‌شود مشاوران خانواده با ایجاد برنامه‌ها و کارگاه‌ها زمینه‌های ارتقا صمیمیت روابط زناشویی را فراهم آورند.

تعارض منافع

«نویسندگان هیچ گونه تعارض منافع ندارند.»

منابع

اعتمادی، عذرا (۱۳۸۴). بررسی مقایسه‌ای اثربخشی رویکرد روانی-آموزشی مبتنی بر رویکرد شناختی رفتاری و ارتباط درمانی بر افزایش صمیمیت زوجین. پایان نامه دکتری. تهران. دانشگاه تربیت معلم.

خمسه، اکرم. حسینیان، سیمین (۱۳۸۷). بررسی تفاوت‌های جنسیتی بین ابعاد مختلف صمیمیت دردانشجویان متأهل. فصلنامه مطالعات اجتماعی-روانشناختی زنان، ۶(۱)، ۳۵-۵۲.

Reference

- Bagarosi, D. (2001). *Enhancing intimacy in marriage*. Brunner Roulledge. ataylor & Forancis group: USA. (pp,15-18,29-34,40-41)
- Bagarozzi, D. A. (2013). *Marital intimacy: Assessment and clinical considerations*. In *Intimate Couple* (pp. 66-83). Routledge.
- Bagarozzi, D. A. (2014). *Enhancing intimacy in marriage: A clinician's guide*. routledge.
- Bakhtiari, E., Hosseini, S. S., Arefi, M., & Afsharinia, K. (2021). *The Mediating Role of Marital Intimacy in the Relationship between Attachment Style and Couples' Attitude Towards Infidelity*. Journal of Counseling Research.
- Bendixen, M., Kennair, L. E. O., & Grøntvedt, T. V. (2018). *Forgiving the unforgivable: Couples' forgiveness and expected forgiveness of emotional and sexual infidelity from an error management theory perspective*. Evolutionary Behavioral Sciences, 12(4), 322.
- Bozoyan, C., & Schmiedeberg, C. (2023). *What is infidelity? A vignette study on norms and attitudes toward infidelity*. The Journal of Sex Research, 60(8), 1090 -1099.
- Darbandi, B., Ahadi, H., & Khalatbari, J. (2024). *Predicting the Tendency Towards Divorce in Couples Involved in Infidelity Based on Marital Intimacy and Satisfaction with the Mediation of Ethical Orientation Styles*. Applied Family Therapy Journal (AFTJ), 5(1), 115-127.
- Ferron, A., Lussier, Y., & Sabourin, S. (2013). *Spousal problems Arising from Internet usage Cyber infidelity and Sexting*. Integrating Science and Practice, 3(2), 27-31.
- Ferron, A., Lussier, Y., Sabourin, S., & Brassard, A. (2016). *The role of internet pornography use and cyber infidelity in the associations between personality, attachment, and couple and sexual satisfaction*. Social Networking, 6(1), 1-18.

- Filimon, D. (2020). *Online Infidelity Theoretical Background Contributing to Cyber-Related Intimacy Issues*. EIRP Proceedings, 14(1).
- González-Rivera, J. A., Aquino-Serrano, F., & Pérez-Torres, E. M. (2019). *Relationship satisfaction and infidelity-related behaviors on social networks: A preliminary online study of Hispanic women*. European Journal of Investigation in Health, Psychology and Education, 10(1), 297-309.
- Grøntvedt, T. V., Kennair, L. E. O., & Bendixen, M. (2020). *Breakup likelihood following hypothetical sexual or emotional infidelity: perceived threat, blame, and forgiveness*. Journal of Relationships Research, 11, e7.
- Henline, B. H., & Harris, S. M. (2006, October). *Pros and cons of technology use within close relationships*. In Poster presented at the annual conference of the American Association for Marriage and Family Therapy, Austin, TX.
- Hertlein, K. M., & Piercy, F. P. (2008). *Therapists' assessment and treatment of internet infidelity cases*. Journal of marital and family therapy, 34(4), 481-497.
- İyiyaydın, A. A., & Sümer, Z. H. (2023). *The mediational role of intimate partner acceptance and psychological adjustment in the relationship between intimate partner control and marital adjustment*. Current Psychology, 42(2), 1598-1608.
- Kaya, M. M., & Şakiroğlu, M. (2023). *Factors Affecting Online Infidelity: A Review*. Psikiyatride Guncel Yaklasimler, 15(1), 29-37.
- Laser-Maira, J. A., & Nicotera, N. (2019). *Innovative skills to increase cohesion and communication in couples*. Oxford University Press.
- Lee, M., Kim, Y. S., & Lee, M. K. (2021). *The mediating effect of marital intimacy on the relationship between spouse-related stress and prenatal depression in pregnant couples: an actor-partner interdependent model test*. International journal of environmental research and public health, 18(2), 487.
- Lewis, L. D. (2010). *The Eight Levels of Intimacy*. Couples Company, Inc.
- McDaniel, B. T., Drouin, M., & Cravens, J. D. (2017). *Do you have anything to hide? Infidelity-related behaviors on social media sites and marital satisfaction*. Computers in human behavior, 66, 88-95.
- Regas, S. (2019). *Infidelity, self-differentiation, and intimacy: The mindful differentiation model of couple therapy*. In Integrative couple and family

- therapies: Treatment models for complex clinical issues. (pp. 71-90). American Psychological Association.
- Rohner, R. P. (2005). *Intimate partner acceptance-rejection/control questionnaire: Test manual*. In R. P. Rohner & A. Khaleque (Eds.), *Handbook for the study of parental acceptance and rejection* (4th ed., pp. 227-235). Storrs, CT: Rohner Research Publications.
- Rohner, R. P. (2016). *Introduction to interpersonal acceptance-rejection theory (IPARTheory) and evidence*. *Online Readings in Psychology and Culture*, 6(1), 1-40.
- Rokach, A., & Chan, S. H. (2023). *Love and infidelity: Causes and consequences*. *International journal of environmental research and public health*, 20(5), 3904.
- Rokach, A., & Philibert-Lignières, G. (2015). *Intimacy, loneliness & infidelity*. *The Open Psychology Journal*, 8(1), 71-77.
- Seltermann, D., Garcia, J. R., & Tsapelas, I. (2021). *What do people do, say, and feel when they have affairs? Associations between extradyadic infidelity motives with behavioral, emotional, and sexual outcomes*. *Journal of Sex & Marital Therapy*, 47(3), 238-252.
- Tseng, E., Bellini, R., McDonald, N., Danos, M., Greenstadt, R., McCoy, D., & Ristenpart, T. (2020). *The tools and tactics used in intimate partner surveillance: An analysis of online infidelity forums*. In 29th USENIX security symposium (USENIX Security 20) (pp. 1893-1909).
- Waring, E. M., Tillman, M. P., Frelick, L., Russell, L., & Weisz, G. (1980). *Concepts of intimacy in the general population*. *The Journal of Nervous and Mental Disease*, 168(8), 471-474.
- Whitty, M. T. (2003). *Pushing the wrong buttons: Men's and women's attitudes toward online and offline infidelity*. *CyberPsychology & Behavior*, 6(6), 569-579.
- Wróblewska-Skrzek, J. (2023). *Perceptions of love and infidelity by Polish youth*. *Sexuality & Culture*, 27(1), 148-160.

The role of marital intimacy dimensions in prediction of tendency to cyberinfidelity in couples of Tabriz city

Nahid Kaboodi¹ Reza Abdi²

Abstract

Infidelity is one of the shocking injuries that can happen in real and cyber space. The aim of the current research is to investigate and identify the factors involved in the occurrence of this phenomenon. The design of this research is descriptive-correlational. The statistical population of research included all married internet users living in Tabriz city, who are members of channels, groups and internal chat rooms of social networks. Among these users, 354 people were selected by available sampling method. In order to collect data, Bagaroozi's Marital Intimacy and Cyberinfidelity Questionnaire was used. The research questions were analyzed by multiple regression method and SPSS software version 23. The result of the regression analysis indicated the prediction of cyber infidelity with the component of physical intimacy and sexual intimacy, but other components of marital intimacy could not predict cyber infidelity in this regard ($p < 0.05$). Therefore, it can be concluded that physical intimacy and sexual intimacy are predictive factors of cyber infidelity; In other words, the lower the level of intimacy, the higher the prediction power of cyber infidelity.

Keywords: Marital Intimacy, Cyberinfidelity, Married Couples

¹. MSc., Department of clinical psychology

². Associate Professor, Department of psychology, Faculty of Education and Psychology, Azarbaijan Shahid Madani University, Tabriz, Iran (Corresponding Author). R.Abdi@azaruniv.ac.ir